

**T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

**PLAN DEĞİŞİKLİĞİ RAPORU
(ŞIRNAK İLİ, MERKEZ İLÇESİ)**

1. GİRİŞ

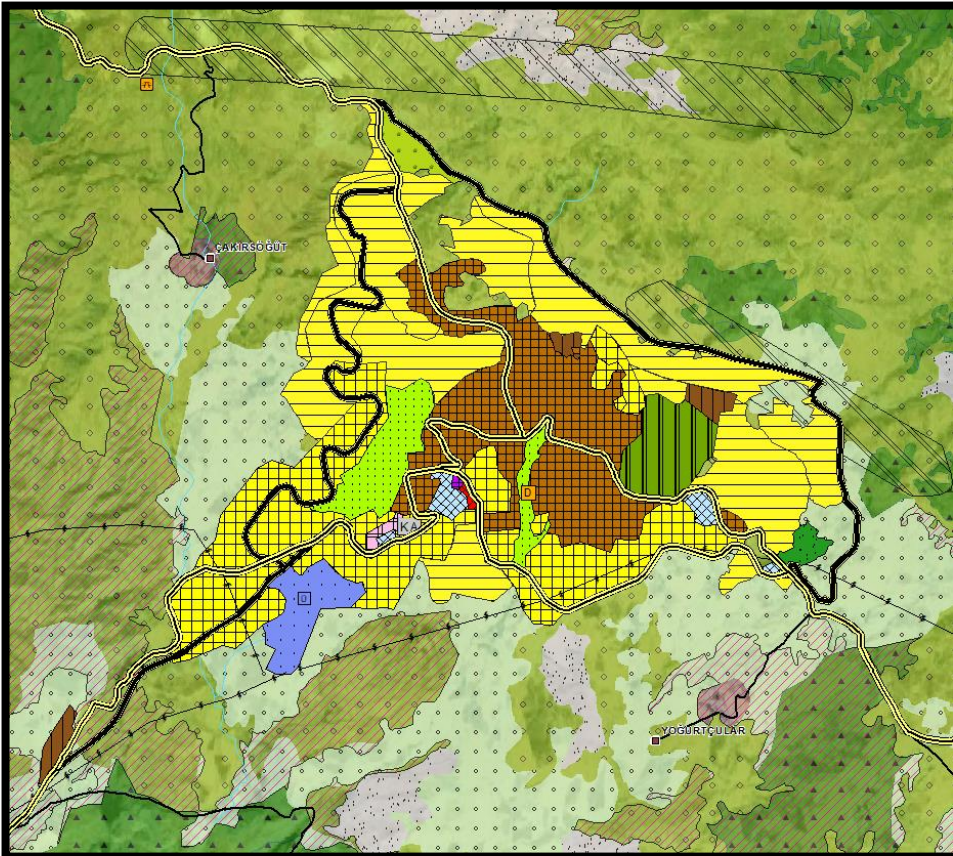
Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) çalışması 2040 yılını hedef alarak; bölgenin tarihi, kültürel ve doğal değerlerini koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir kalkınmasını amaçlamaktadır. Çevre düzeni planı ile planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesinin sağlanması, kamu yatırımlarının bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması amaçlanmıştır.

Planlama Bölgesini oluşturan Mardin, Batman, Siirt, Şırnak ve Hakkâri illeri; ülkemizin güneydoğusunda bulunmakta olup “Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi”nde tamamı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerden oluşan “6. Kademe Gelişmiş İller Grubu”nda yer almaktadır. Altıncı kademede yer alan iller ekonomik ve sosyal göstergelerin önemli bir kısmı bakımından diğer kademelerde yer alan illere göre daha düşük değerler sergilemektedir. Grup, tarımsal üretimin gelişmişlik grupları arasında dağılımı itibariyle en son sırada bulunmaktadır.

2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE KONU ALANIN 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇDP’DEKİ DURUMU

Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP’de plan değişikliği talep edilen alanın kısmen “Tarım Alanı” ile kısmen “Çayır-Mera Alanı”nda ve az bir kısmının “Jeolojik Sakıncalı Alan” sınırları içerisinde yer almaktadır.

Meri Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN GEREKÇELERİ ve MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN KARARLARI

Şırnak Belediye Başkanlığı'nın (İmar ve Şehircilik Müdürlüğü) 05.07.2021 tarihli ve 3217 sayılı yazısı ile Şırnak İli, Merkez İlçesi İlave İmar Planı çalışmalarında 3194 sayılı İmar Kanunu 8. Maddesi c ve d bentleri gereğince kurum görüşleri istendiği, talep edilen bazı alanların Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından imar planı çalışmalarına izinlendirilmediği, bu sebeple talep alanlarının imar planına uygun görüşünü almak için Şırnak Belediye Başkanlığı'nın talebi ile Toprak Koruma Kuruluna başvuruda bulunulup kamu yararına sevk edildiği, Bakanlığımız Oluru, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Oluru ve Tarım Reform Genel Müdürlüğü'nün 05/04/2021 tarihli ve 1088087 sayılı yazısında olumlu görüş belirtilmesi üzerine talep alanlarının imar planına izinlendirildiği ifade edilerek, söz konusu "Kentsel Gelişme Alanı" taleplerine ilişkin Şırnak Belediye Başkanlığınca hazırlanan Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) değişiklik teklifi değerlendirilmek ve onaylanmak üzere Bakanlığımıza iletilmiştir.

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği, Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) amaç, ilke ve stratejileri ile Şırnak Belediye Başkanlığı tarafından iletilen plan değişikliği teklif dosyası çerçevesinde yapılan incelemeler sonucunda;

-Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP'de plan değişikliği talep edilen alanın kısmen "Tarım Alanı" ile kısmen "Çayır-Mera Alanı"nda ve az bir kısmının "Jeolojik Sakıncalı Alan" sınırları içerisinde yer aldığı,

-Şırnak Valiliğinin (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) E.1200339 sayılı yazısında, toplamda 1404,75 hektara sahip ilave imar planı yapılması talep edilen alanların kapsam dışı alanlar olduğu,

-Tarım ve Orman Bakanlığı'nın (Tarım Reform Genel Müdürlüğü) 02.04.2021 tarihli ve E.1068493 sayılı yazısında ekinde yer alan 02/04/2021 tarihli Bakan Olur'u ile Şırnak İli, Merkez İlçesi sınırları içerisinde yer alan parsel numaraları Olur Ekinde belirtilen toplam 12,95 hektarlık kısmı dikili tarım arazisi, 153,36 hektarlık kısmı kuru mutlak tarım arazisi, 69,61 hektarlık kısmı kuru marjinal tarım arazisi olmak üzere toplam 253,92 hektar yüzölçümlü arazide Şırnak Belediyesi tarafından "İlave İmar Planı" amaçlı planlama çalışmaları yapılmak üzere, 5403 sayılı Kanununun 13/d maddesi gereği talep edilen amaç doğrultusunda kullanılmak üzere Bakanlık izninin verildiği,

-Şırnak Valiliğinin (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) E.1088087 sayılı yazısında Kamu Yararı ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün görüşü İle Şırnak İli, Merkez İlçesi sınırları dahilinde bulunan, 12,95 hektarlık Dikili Tarım Arazisi, 153,36 hektarlık Kuru Mutlak Tarım Arazisi, 69,61 hektarlık Kuru Marjinal Tarım Arazisi olarak belirlenen Kamu Yararı alınmış olan taşınmazlar için "İlave İmar Planı" yapılmasının uygun görüldüğü,

-Bakanlığımızın (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) 18/02/2021 tarihli Oluru ile 65.200 m² kuru dikili tarım arazisi ile 708.100 m² kuru mutlak tarım arazisi değerlendirilmiş toplamda 773.300 m² alan ile ayrıca 2.399.500 m² yüzölçümlü alanda imar planı yapılması planlandığı, bu alan içerisinde yer alan kuru dikili tarım arazisi niteliğindeki 64.300 m² alan ile kuru mutlak tarım arazisi niteliğindeki 825.500 m² olmak üzere 889.800 m²'lik alanın Toprak Koruma Kurulu'nun 19/12/2020 tarihli ve 2020/3 sayılı kararında söz konusu alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görüldüğü belirtilen alana ilişkin genel toplamda 1.663.100 m²lik alanda ilave imar planı yapılması için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. Maddesinin (d) bendi uyarınca, Kamu Yararı Kararının alınmış olduğu,

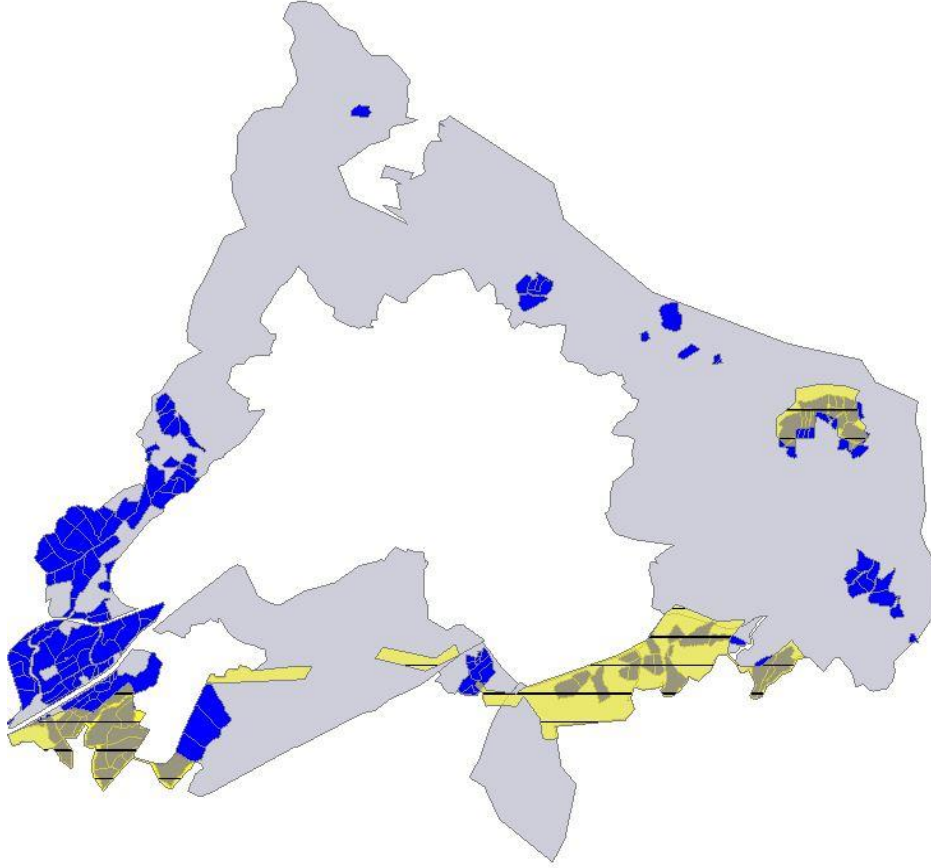
-1/100.000 ölçekli ÇDP üzerinden ölçü alınamayan ve doğrudan uygulamaya geçilemeyen bir plan olup bu planın uygulamaya geçebilmesi için ilgili kurum ve kuruluş görüşleri ile doğal, yapay ve yasal eşikler doğrultusunda alt ölçekli imar planlarının yapılması gerektiği, bu çerçevede Şırnak Belediyesince hazırlatılan "Şırnak İli, Merkez İlçesi İlave İmar Planına Esas Hazırlanan Jeolojik- Jeoteknik Etüt Raporu"nda arazi gözlemleri, sondaj ve jeofizik çalışmalar, laboratuvar verileriyle yapılan jeolojik-jeoteknik değerlendirmeler, eğim ve jeomorfolojik unsurlar ile jeolojik riskler bütüncül olarak değerlendirilerek inceleme alanının yerleşime uygunluk açısından 1- Önlemlili Alanlar-2.1 (ÖA-2.1),Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar, 2- Önlemlili Alan-5.2 (ÖA-5.2): Dolgu Alanlar, 3- Uygun Olmayan Alanlar-2.1: (UOA-2.1): Heyelan Riskli Bölgeler olarak 3 kategoride değerlendirilmiş olduğu, ayrıca 1/100.00 ölçekli ÇDP'de "Jeolojik Sakıncalı Alan" sınırları içerisinde kalan bölgenin de Uygun Olmayan Alanlar-2.1: (UOA-2.1): Heyelan Riskli Bölgeler kategorisinde yer almadığı, hususları anlaşılmıştır.

Bu kapsamda;

1- Şırnak Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) uygun görüş verdiği ve Bakanlığımız'ın (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) Kamu Yararı Kararı ile uygun görüş verilen yaklaşık 157 hektarlık alanın 1/100.000 ÇDP'de (M48 ve N48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) "Kentsel Gelişme Alanı" olarak düzenleme yapılmıştır.

2-Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP Açıklama Raporu "1.5.4.1 Şırnak Merkez" başlığı altında yer alan plan görseli ve kentsel yerleşme alanı büyüklükleri (Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) yeniden düzenlenmiştir.

Şırnak Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanan Tarım İzni ve Kamu Yararı Kararı alınan alanlar

TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜNDEN PLAN İÇİN UYGUN GÖRÜŞ ALDIĞIMIZ ALANLAR

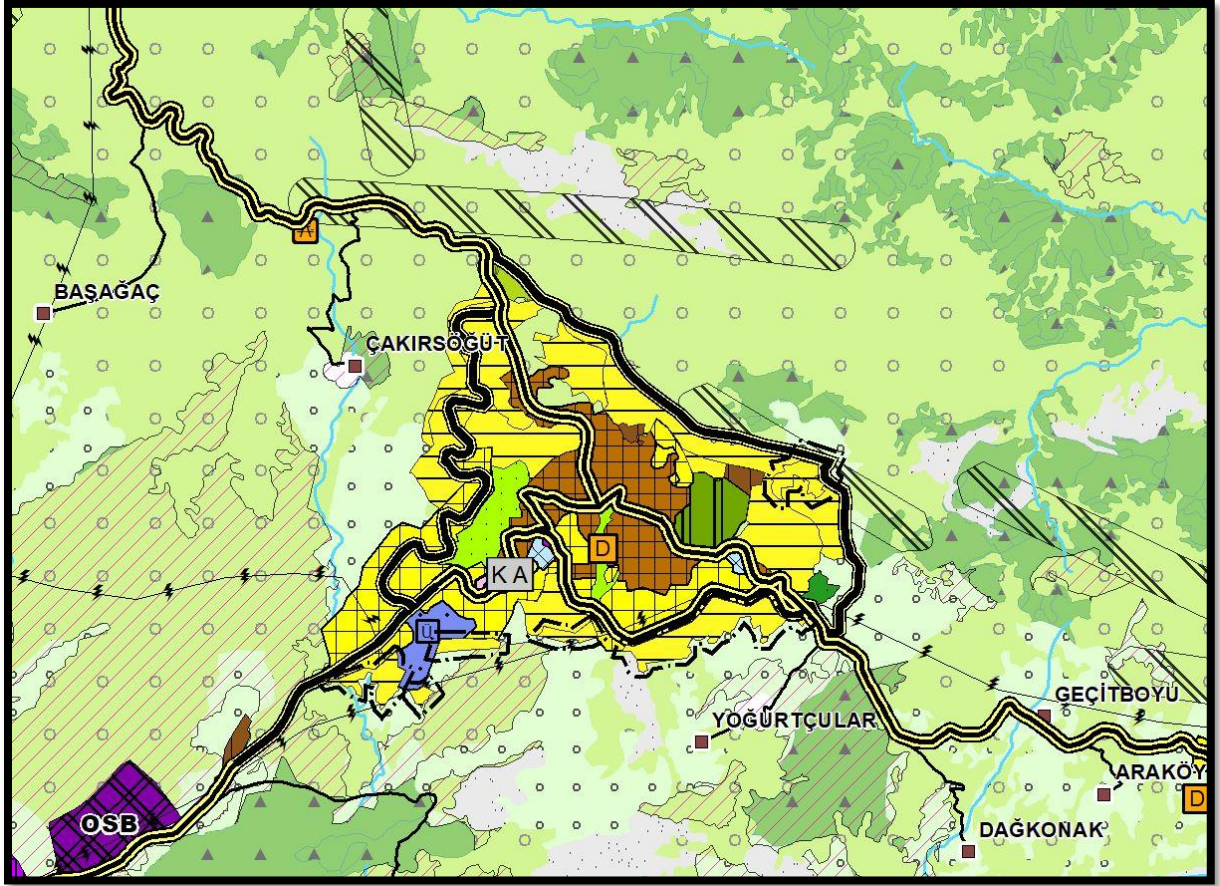

PLAN YAPABİLMEK İÇİN KAMU YARARI KARARI ALDIĞIMIZ ALANLAR

ÇDP'de KENTSEL GELİŞME ALANI OLARAK TALEP ETTİĞİMİZ ALANLAR

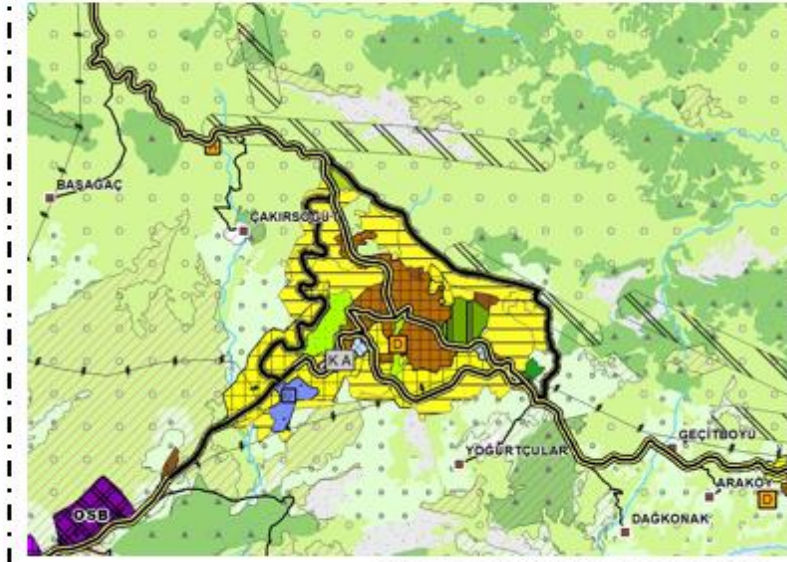
Mardin-Batman-Siirt-Şirnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı” Değişikliği

Plan Açıklama Raporu

1.5.4 ŞIRNAK İLİ

1.5.4.1 Şırnak Merkez

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Şırnak; Guti, Babil, Med, Asur, Pers, Sasanî, Emevî, Abbasi, Selçuklular ve Osmanlılar dönemlerinde Cizre'ye bağlı bir yerleşim birimiyken, 1913 yılında ilçe olmuş ve Siirt İli'ne bağlanmıştır. Bu konumu 1990 yılına kadar sürmüştür. 18.05.1990 tarih ve 20522 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 16.05.1990 tarih ve 3647 sayılı yasa ile il statüsüne kavuşmuştur.

Şırnak İli batı ve güney kesimindeki bazı düzlükler dışında, ilin büyük bölümü akarsular tarafından derince yarılarak plato alanlarına dönüştürülmüştür. Bu çerçevede Şırnak İli'ne bakıldığında gelişme yönü, doğal karakteristiğine ve topografya yapısına göre Güney-Güneybatı doğrultusunda olmuştur. Kent 1975-1990 yılları arasında güneydoğu ve kuzeybatı yönlerinde gelişme göstermiştir. 1990-2000 yılları arasında ise güneydoğu, kuzey ve kuzeybatı yönünde gelişmiştir.

Şırnak İli'nde 2040 yılı için öngörülen hakim sektör dokumacılıktır. İkinci sektör hayvancılık, üçüncü sektör seracılık ve dördüncü sektör ise ticarettir.

Şırnak İli'nin mevcut yoğunluğu 141 kişi /ha'dır. Mevcut nüfusu 63.664 kişi; 2040 yılı için kabul edilen projeksiyon nüfusu ise 149.974 kişi olan İlin öneri yoğunluğu yaklaşık olarak 77 kişi/ha olarak kabul edilmiştir. Gelişme yönleri güney, güneybatı, kuzey ve doğu olarak belirlenmiştir.

2009			2040			
Nüfus (kişi)	Alan (ha)	Yoğunluk (kişi/ha)	Nüfus (kişi)	Alan (ha)	Yoğunluk (kişi/ha)	Gelişme alan (ha)
63.664	453	141	149.974	1.938	77	1.451

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI